

Handläggare: Göran Gahm
Region Innerstad
Ledningen
Tel: 508 280 88
goran.gahm@gfk.stockholm.se
Dnr: 03-660-3054

2003-10-17

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

**Central snöröjningskapacitet och egenregi inom vinterväghållningen.
Redovisning av uppdrag.**

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Gatu- och fastighetsnämnden godkänner denna redovisning

Olle Zetterberg

Göran Gahm

SAMMANFATTNING

Kommunfullmäktige har i budget för 2004 uppdragit till gatu- och fastighetsnämnden att bygga upp en central snöröjningskapacitet i staden och att utreda förutsättningarna för egenregiverksamhet.

Kontoret har studerat tre olika alternativ för förstärkta centrala insatser och avstyrker efter samråd med stadsdelsförvaltningarna en central operativ styrka på grund av de oklara ansvarsförhållanden detta skulle medföra gentemot stadsdelsförvaltningarna och deras entreprenörer och på grund av de höga kostnaderna. Däremot kan inrättande av en tjänst som vintersamordnare innebära ett stöd för stadsdelarna.

Kontoret föreslår vidare att en utredning om egenregiutförande av vinterväghållning, barmarksrenhållning och parkskötsel genomförs i nära samråd med berörda stadsdelar för en stadsdel i innerstaden och en stadsdel i ytterstaden. Egenregiverksamheten bör omfatta styrning och arbetsledning samt manuellt arbete, medan maskin- och fordonsinsatser köps in på marknaden. Ett egenregiförsök skulle då kunna startas under 2005.

UTLÅTANDE

Bakgrund

Kommunfullmäktige har i budget för 2004 uppdragit åt gatu- och fastighetsnämnden bl a att: "Nämnden skall även fortsättningsvis reservera 3,0 mnkr inom sin budget för utvecklingsarbete, samordning, stöd och uppföljning av städning och snöröjning i staden. Huvudansvaret för snöröjningen åvilar stadsdelsnämnderna. En central snöröjningskapacitet skall byggas upp i staden och ledas från driftcentralen. Förutsättningarna för en egenregiverksamhet skall utredas av nämnden."

Enligt gällande avtal med PEAB, som tecknades av staden i samband med försäljningen av Stockholm Entreprenad har staden förbundit sig att inte starta konkurrerande egenregiverksamhet inom en 5-årsperiod från försäljningstillfället. Detta innebär att staden inte får sätta igång egenregiverksamhet inom områdena vinterväghållning, barmarksrenhållning och parkskötsel före 2005-01-01.

Insatsstyrka

När det gäller inrättande av en central insatsstyrka inom vinterväghållningen kan olika upplägg diskuteras:

Alternativ 1, stor snöröjningsstyrka

Staden upphandlar utföranderesurser som kan sättas in som förstärkning när akuta problem uppstår i den ordinarie vinterväghållningen. Styrkan delas upp i tre enheter: en för västerort, en för innerstan och en för söderort. Vardera enheten består av

- 1 lastbil med plog och sandutrustning
- 1 lastmaskin
- 2 traktorer

Dessa enheter skulle utopas och styras av i staden anställd personal alternativt inhyrda konsulter efter anmälan av behov från driftcentralen eller berörd stadsdel. För denna arbetsuppgift skulle det erfordras en person i jour dag och natt under huvuddelen av vintersäsongen. Kontoret bedömer inte att driftcentralens personal har erforderlig fackkompetens för att dirigera denna verksamhet,

Den sammanlagda fasta kostnaden för en organisation av detta slag skulle uppgå till cirka 3-4 mnkr per säsong och den rörliga kostnaden till ca 40 Tkr per pådrag med 10 timmars insats för ett område.

Platser för etablering och upplag måste lösas i detta alternativ.

Alternativ 2, förstärkt halkberedskap

Staden hyr in tre halkbekämpningsbilar som bemannas av erfarna förare, som tillsammans med en tjänsteman från staden vid aktuella vädersituationer utanför ordinarie arbetstid patrullera stadens huvudgator,

kollektivtrafikstråk och andra platser som erfarenhetsmässigt brukar medföra halkproblem och i samband härmed genomföra akut halkbekämpning. Man skall också kunna förvarna olika entreprenörer i samband med akuta väderomslag och i viss begränsad utsträckning kunna hjälpa till vid akut behov i övrigt samt ta uppdrag via larm från driftcentralen.

Den sammanlagda säsongkostnaden för detta alternativ skulle uppgå till ca 1,3 mnkr.

Alternativ 3, vintersamordnare

Staden bemannar en funktion som samordare, som har till uppgift att i samband med mer omfattande snöfall eller svåra halktillstånd genomföra jämförande besiktningar av vinterväghållningsstandarden inom stadens olika stadsdelsområden, för att härigenom kunna få en överblick och ge underlag till respektive stadsdelsförvaltning i deras diskussioner med entreprenörerna om gällande kontraktsvillkor har uppfyllts. Denna funktion bör också kunna vara behjälplig med att prioritera behov av fordonsflyttning i samband med felparkerade fordon, som hindrar snöröjningen.

Kostnaden för detta alternativ uppgår till ca 0,6 mnkr under en normalsäsong.

Utredning av egen-regiverksamhet

Kontoret har under 2003 genomfört en enkät till stadsdelsförvaltningarna för att få en uppfattning om den aktuella marknadssituationen och prisutvecklingen i samband med de senast genomförda driftupphandlingarna. Resultatet visar på ett minskat antal anbudsgivare per upphandling med en klar dominans av Stockholm Entreprenad AB som kontrakterad utförare på senare tid. Prisökningarna uppskattas av stadsdelarna till i genomsnitt drygt 25% i fast prisnivå efter justering av volym och kvalitetsförändringar. Det är 5 stadsdelar som planerar att teckna nya kontrakt under 2005. Kontoret avser att genomföra en utredning om egenregiverksamhet för en stadsdel inom innerstan och en inom ytterstan av dessa 5. Studien av en eventuell egenregistryrka bör omfatta hela verksamheten vinterväghållning, barmarksrenhållning och parkskötsel. Avsikten är att staden har anställd personal för styrning och arbetsledning samt visst manuellt arbete medan fordon och maskininsatser inklusive förare upphandlas externt. I denna utredning kommer marknadssituationen, möjligheterna till rekrytering av erforderlig personal, tillgången till maskinresurser, platser för etablering samt bedömning av sannolika kvalitets- och kostnadseffekter att närmare studeras.

Samråd

Samråd i dessa frågor har skett i utvecklingsgruppen för stadsdelsförvaltningarnas tekniska verksamhet. Tillfrågade stadsdelsförvaltningar avstyrker bestämt en insatsstyrka enligt alternativ 1

och 2 på grund av de oklara ansvarsförhållandena men anser att en samordare enligt alternativ 3 skulle kunna vara ett värdefullt stöd. Den planerade utredningen om eventuell egenregiverksamhet kommer att ske i nära samarbete med berörda stadsdelsförvaltningar.

Kontorets förslag/synpunkter

Med tanke på stadens avtal med PEAB angående uppbyggnad av eventuella egenregistryrkor anser kontoret att detta inte bör genomföras före år 2005. En uppbyggnad av insatsstyrkor enligt alternativ 1 och 2 ovan berörs sannolikt också av detta avtal, vilket talar emot ett införande till vintrarna 2003/2004 och 2004/2005. Dessa båda alternativ innebär också förutom de höga kostnaderna en mycket oklar ansvarsfördelning mellan å ena sidan insatsstyrkans ledning och å andra sidan den berörda stadsdelsförvaltningens operativa ansvar och den kontrakterade entreprenören och skulle sannolikt medföra en betydande risk för konflikter och tvister. Med anledning härav avstyrker kontoret ett genomförande av något av dessa båda alternativ åtminstone under de kommande två vintrarna. Ett prov med alternativ 3- en vintersamordnare- skulle inte medföra dessa svåra problem utan möjligen vara till viss hjälp och stöd åt stadsdelsförvaltningarna. Detta alternativ skulle också möjligen kunna finansieras inom ramen för de 3 mnkr som avsatts för samordning och utveckling av stadsdelarnas tekniska verksamhet.

Kontoret föreslår vidare att en utredning om eventuell egenregiverksamhet genomförs för en stadsdel i innerstaden och en stadsdel i ytterstaden omfattande vinterväghållning, barmarksrenhållning och parkskötsel med ett genomförande i samband med att gällande kontrakt upphör under år 2005.

I samband med dessa utredningar kan också frågan om en insatsstyrka organiserad inom ramen för ett egenregiförsök närmare studeras.

SLUT